

Informacje z zakresu adekwatności kapitałowej oraz pozostałych obszarów podlegających ogłaszaniu w Banku Spółdzielczym w Wolbromiu według stanu na dzień 31.12.2007r.

I. Informacje ogólne.

1. Bank Spółdzielczy w Wolbromiu z siedzibą w Wolbromiu, ul. Krakowska 26, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2007 r.
2. W 2007 roku Bank Spółdzielczy w Wolbromiu prowadził działalność w placówkach według poniższego wykazu:
  - Centrala Banku 32-340 Wolbrom ul. Krakowska 26
  - Oddział w Żarnowcu, 42-439 Żarnowiec ul. Rynek 14
  - Oddział w Olkuszu, 32-300 Olkusz ul. Rynek 29
  - Oddział w Charsznicy, 32-250 Charsznica ul. Żarnowiecka 26
  - Oddział w Skale, 32-043 Skała ul. Rynek 11
  - Oddział w Pilicy, 42-436 Pilica ul. Partyzantów 1
  - Filia w Olkuszu, Olkusz Al. Tysiąclecia 12
  - Punkt Kasowy w Wolbromiu, 32-340 Wolbrom ul. 1-go Maja 59
3. Bank Spółdzielczy w Wolbromiu na dzień 31.12.2007 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

II. Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami.

1. BS stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:
  - 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
  - 2) metodę podstawowego wskaźnika w zakresie ryzyka operacyjnego.
2. Do podstawowych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:
  - 1) ryzyko kredytowe,
  - 2) ryzyko płynności,
  - 3) ryzyko stopy procentowej,
  - 4) ryzyko walutowe,
  - 5) ryzyko operacyjne,
  - 6) ryzyko braku zgodności.

Opis procesów zawierają Instrukcje zarządzania poszczególnymi ww. ryzykami stanowiącymi załączniki do niniejszej Informacji.

W Banku funkcjonuje Strategia zarządzania ryzykami, która stanowi załącznik do niniejszej informacji. Ponadto w Banku funkcjonują polityki (stanowiące załącznik do niniejszej Informacji) w zakresie zarządzania następującymi rodzajami ryzyka:

- 1) Ryzyko kredytowe
- 2) Ryzyko płynności

- 3) Ryzyko operacyjne
- 4) Ryzyko braku zgodności
- 5) Ryzyko stopy procentowej
- 6) Ryzyko walutowe

3. W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Komitet zarządzania ryzykami, który na dzień 31.12.2007 roku obejmował swoim zakresem działania monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyk. Informacje na temat metod, procesów, technik redukcji ryzyka zawierają załączniki do niniejszej Informacji.

O oprogramowanie komputerowe Banku dba firma SoftNet, z którą Bank ma podpisane umowy outsourcingowe. Długoletnia współpraca oraz posiadane plany awaryjne jak również plany awaryjne usługodawcy na wypadek zaprzestania świadczenia usług, powierzenia wykonywania czynności na zewnątrz nie wpływa niekorzystnie na ostrożne i stabilne zarządzania bankiem.

III. Fundusze własne.

1. Fundusze własne stanowią źródło finansowania działalności Banku i są gwarancją rozwoju. Stanowią również zabezpieczenie w przypadku poniesienia straty przez Bank. Wartość funduszy własnych jest wyznacznikiem poziomu stabilności finansowej Banku co przekłada się na stopień bezpieczeństwa prowadzonej działalności oraz zaufania Klientów Banku.

Bank posiada fundusze własne odpowiadające wymogom nadzorczym oraz dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności tj. na poziomie zapewniającym stabilną sytuację ekonomiczną.

2. Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2007 roku.

Wyszczególnienie	Kwota (w tys.)
Fundusze podstawowe	21 787,00
fundusze zasadnicze	20 133,00
-fundusz udziałowy	794,00
-fundusz zasobowy	19 399,00
-fundusz rezerwowy	-
pozycje dodatkowe funduszy podstawowych	1 700,00
-niepodzielony zysk z lat ubiegłych	-
-fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 700,00
- zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego (pomniejszone o przewidywane obciążenia i dywidendy)	-
-inne pozycje bilansu Banku, określone przez KNB	-
pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	-
-wartości niematerialne i prawne	46 ,00
- niepodzielona strata z lat ubiegłych	-
-strata na koniec okresu sprawozdawczego	-
-strata w trakcie zatwierdzania	-
-inne pomniejszenia funduszy podstawowych, określone przez KNB	-
pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	-
-brakująca kwota rezerw celowych	-
-inwestycje kapitałowe w podmiotach finansowych	-

Fundusze uzupełniające	309,00
-fundusz z aktualizacji majątku trwałego	309,00
-zobowiązania podporządkowane	-
-fundusze tworzone ze środków własnych lub obcych	-
-zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieokreślonym terminie wymagalności oraz inne instrumenty o podobnym charakterze,	-
-inne pozycje określone przez KNB	-
pozycje pomniejszające fundusze uzupełniające	-
-brakująca kwota rezerw celowych	-
-inwestycje kapitałowe w podmiotach finansowych	-
Fundusze własne	22 096,00
Całkowity wymóg kapitałowy	9 893,00

3. Bank w 2007r. nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

IV. Adekwatność kapitałowa

Zgodnie z obowiązującymi przepisami banki są zobowiązane do utrzymywania kapitałów własnych adekwatnych do poziomu ponoszonego ryzyka.

W ramach procesu oceny adekwatności kapitałowej, Bank dąży do oszacowania czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka.

Bank oblicza wymóg kapitałowy według zasad określonych przez instytucje nadzorczą w ramach Filaru I:

- kredytowe – liczone metodą standardową
- rynkowe (walutowe)
- operacyjne – liczone metodą wskaźnika podstawowego.

Ponadto w ramach Filaru II wyodrębnione zostały ryzyka:

- koncentracji,
- stopy procentowej w księdze bankowej,
- płynności,
- wyniku finansowego,
- kapitałowe.

Dla powyższych ryzyk określono graniczne wielkości kapitału potrzebnego na ich pokrycie. Limity zaangażowania kapitału na poszczególne ryzyka określone są co roku. Z określonych ryzyk dużą część kapitałów absorbuje ryzyko kredytowe, co jest związane z rozwojem akcji kredytowej. Natomiast wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka operacyjnego wyliczony metodą podstawowego wskaźnika jest znacznie wyższy niż faktyczne ryzyko.

Przestrzeganie wyznaczonych limitów adekwatności kapitałowej w ramach poszczególnych ryzyk jest monitorowane.

Wyznacznikiem poziomu adekwatności kapitałowej jest współczynnik adekwatności kapitałowej uwzględniający (wg nowych zasad) ryzyko kredytowe, rynkowe i operacyjne.

Minimalny poziom ryzyka w regulacjach nadzorczych określony jest na poziomie 8%. W Banku Spółdzielczym w Wolbromiu wskaźnik ten kształtuje się powyżej wyznaczonego poziomu.

Wymagany łączny kapitał na zabezpieczenie ryzyk występujących w działalności BS w Wolbromiu wynosi, wg stanu na 31.12.2007r. – 9 893 tys. zł, w tym:

- na ryzyka z I Filara (kredytowe, rynkowe i operacyjne – 9 893 tys. zł
- na pozostałe ryzyka (w tym koncentracji zaangażowań, stopy procentowej w księdze bankowej, płynności, wyniku finansowego i kapitałowe) – 0 zł

Współczynnik wypłacalności na 31.12.2007r. wynosi 17,87 %.

1. Poniżej zostały przedstawione kwoty określające wymóg kapitałowy – 8% dla poszczególnych klas ekspozycji ważonych ryzykiem. (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Aktywa o wadze ryzyka 0%	0,00
2.	Aktywa o wadze ryzyka 20%	20 324,00
3.	Aktywa o wadze ryzyka 50%	21,00
4.	Aktywa o wadze ryzyka 100%	102 953,00
5.	Ogółem pozycje bilansowe	123 298,00
6.	Zobowiązania pozabilansowe (waga produktu 0%)	0,00
7.	Zobowiązania pozabilansowe (waga produktu 20%)	0,00
8.	Zobowiązania pozabilansowe (waga produktu 50%)	363,00
9.	Zobowiązania pozabilansowe (waga produktu 50%)	0,00
9.	Ogółem pozycje pozabilansowe	363,00
	RAZEM	123 661,00

2. Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka. (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	ryzyko kredytowe	9 893,00
2.	ryzyko rynkowe - ryzyko walutowe - ryzyko cen towarów - ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych - ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych - ryzyko ogólne	-
3.	Ryzyko rozliczenia, dostawy oraz ryzyko kredytowe kontrahenta	-
4.	przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	-
5.	przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	-
6.	ryzyko operacyjne	-
	RAZEM	9 893,00

3. Opis metody stosowanej do oceny kapitału wewnętrznego.

Proces szacowania kapitału wewnętrznego stanowi integralną część systemu zarządzania Bankiem oraz podejmowania decyzji o charakterze zarządczym w Banku z uwzględnieniem strategii Banku, polityki zarządzania kapitałem oraz planów kapitałowych.

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego w Banku, jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka. Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego Banku są rozwiązania oparte o minimalny regulacyjny wymóg kapitałowy (8%) wynikające z zasad określonych dla Filaru I a sprecyzowane szczegółowo w Uchwale KNB nr 1/2007 w sprawie wyznaczania adekwatności kapitałowej.

Bank stosuje metodę wyznaczania kapitału wewnętrznego opisaną w załączniku („Instrukcja wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyk w Banku Spółdzielczym w Wolbromiu”).

V. Ryzyko kredytowe.

1. Należności przeterminowane rozumiane są jako należności wymagalne, które nie zostały spłacone w umownym terminie spłaty (raty lub całej należności). Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U.nr 149 poz.1672 z późn.zm.)
2. Należności zagrożone są to należności w grupie poniżej standardu, wątpliwej i straconej (z rozpoznaną utratą wartości) Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U.nr 149 poz.1672 z późn.zm.)
3. Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości i rezerw. Instrukcja w sprawie procedur tworzenia, rozwiązywania oraz kontroli rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością Banku oraz wyceny pozostałych aktów w Banku Spółdzielczym w Wolbromiu– załącznik nr 2 do uchwały 10/2003.
4. Bank w swoich analizach przyjmuje, że obszarem geograficznym jest obszar działalności banku.
5. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2007 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2006 roku do 31.12.2007 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Typ kontrahenta (podmiot)	stan na dzień 31.12.2007r	Średnia kwota w okresie 31.12.2006r do 31.12.2007r.
		(w tys. zł.)	(w tys. zł.)
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	2 567,00	1 795,17
2.	Przedsiębiorstw i spółki prywatne oraz spółdzielnie	20 173,00	21 436,83
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	24 376,00	22 724,17
4.	Osoby prywatne	19 841,00	17 283,58
5.	Rolnicy indywidualni	21 039,00	21 182,17
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	21,00	28,09

	Razem	88 017,00	84 450,01
--	--------------	------------------	------------------

6. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów lub według typu kontrahenta w rozbiciu na klasy ekspozycji.

6.1 Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień 31.12.2007 roku przedstawia poniższa tabela. (w tys. zł)

Lp.	Typ kontrahenta (podmiot)	Należności normalne	Należności pod obserw.	Należności zagrożone	Razem
1.	Banki	99 641,00	-	-	99 641,00
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	-	-	-	-
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	-	-	-	-
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	-	-	-	-
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		99 641,00	-	-	99 641,00

6.2 Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego w podziale na typ kontrahenta oraz w podziale na branże według stanu na dzień 31.12.2007 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta (podmiot)	Należności normalne	Należności zagrożone	Razem
		(w tys. zł.)	(w tys. zł.)	(w tys. zł.)
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	2 567,00	-	2 567,00
2.	Przedsiębiorstw i spółki prywatne oraz spółdzielnie	20 173,00	2 001,00	22 174,00
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	24 387,00	1 285,00	25 672,00
4.	Osoby prywatne	19 944,00	253,00	20 197,00
5.	Rolnicy indywidualni	21 276,00	25,00	21 301,00
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	21,00	-	21,00
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		88 368,00	3 564,00	91 932,00

6.3. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2007 roku przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
Należności normalne	6 704,00
Należności pod obserwacją	-
Należności zagrożone	-
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	6 704,00

6.4. Struktura zaangażowania w Banku poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności

według stanu na dzień 31.12.2007 roku przedstawia poniższa tabela. (w zł)

Lp	Branże	Należności normalne	Należności zagrożone	Razem
1.	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	21 240 356,50	5 295,93	21 245 652,43
2.	Rybołówstwo i rybactwo	-	-	-
3.	Górnictwo	-	-	-
4.	Przetwórstwo przemysłowe	24 305 470,00	764 744,23	25 070 214,23
5.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	-	-	-
6.	Budownictwo	7 073 966,23	195 714,00	7 269 680,23
7.	Handel hurtowy i detaliczny	21 068 744,21	232 415,75	21 301 159,96
8.	Hotele i restauracje	72 019,33	7 485,00	79 504,33
9.	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	8 739 252,32	727 235,01	9 466 487,33
10.	Pośrednictwo finansowe	143 640,00	-	143 640,00
11.	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	4 374 131,00	-	4 374 131,00
12.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	6 319 571,68	-	6 319 571,68
13.	Edukacja	-	-	-
14.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	304 532,00	-	304 532,00
15.	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	342 192,00	-	342 192,00
16.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	-	-	-
17.	Organizacje i zespoły eksterytorialne	-	-	-
18.	Inne	-	-	-
	Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym i budżetowym	93 983 875,27	1 932 889,92	95 916 765,19

7. Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na istotne klasy należności według stanu na dzień 31.12.2007 roku przedstawia poniższa tabela. (w tys. zł)

Typy kontrahenta (podmiot)	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-3 lat	3-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	powyżej 20 lat	razem
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	9,43	11,42	407,8	18,37	372	657,39	659,92	-	-	2136,33
Przedsiębiorcy indywidualni	82,36	253	118,84	185,02	3177,44	3028,49	3411,5	-	-	10256,65
Osoby prywatne	141,19	104,81	425,97	1390,31	4370,41	3757,03	2131,62	3510,44	21980,7	37812,4

									1	9
Rolnicy indywidualni	114,03	396,46	972,42	4792,51	4287,06	2816,52	4009,62	2674,49	-	21063,11
Jednostki budżetowe	85,00			80,00	250,00		4 863,57			278,57
RAZEM	432,01	765,69	1 925,03	6466,21	13456,91	10259,43	15076,23	6184,93	21980,71	76547,15
Struktura procentowa	0,56 %	1 %	2,51 %	8,45 %	17,58 %	13,40 %	19,69 %	8,09 %	28,72 %	100 %

8. Struktura należności z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowane w rozbiciu na istotne klasy ekspozycji kredytowych według stanu na dzień 31.12.2007 r. przedstawiają poniższe tabele.

(w tys. zł)

Typ kontrahenta (podmiot)	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności zagrożone	Rezerwy celowe	Korekta wartości	Razem
Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	2 567,00	-	-	-	-	2 567,00
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielcze	20 173,00	-	2 001,00	703,00	76,00	21 395,00
Rolnicy indywidualni	21 039,00	237,00	25,00	13,00	281,00	21 007,00
Przedsiębiorcy indywidualni	24 376,00	11,00	1 285,00	1 162,00	130,00	24 380,00
Osoby prywatne	19 841,00	103,00	253,00	165,00	462,00	19 570,00
Suma	87 996,00	351,00	3 564,00	2 043,00	949,00	88 919,00

8. Omówienie uzgodnienia zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości.

Korekty wartości i kwoty odzyskane zaliczone bezpośrednio do rachunku zysków i strat.

(w tys. zł)

Opis rodzaju korekt wartości i rezerw	Saldo początkowe	Utworzenie rezerw w danym okresie	Rozwiązanie rezerw w danym okresie*	Saldo końcowe
Rezerwy celowe	2 181,00	1 638,00	1 763,00	2 056,00

* kwoty odpisów albo rozwiązań na szacowane prawdopodobne straty na ekspozycjach w danym okresie, wszelkie inne korekty, w tym korekty wynikające z różnic kursowych, połączeń podmiotów, przejęć i zbycia podmiotów, podmiotów zależnych oraz przemieszczeń pomiędzy grupami odpisów

VI. Ryzyko kredytowe kontrahenta.

W związku z charakterem działania Banku i brakiem portfela handlowego nie występuje.

VII. Ryzyko kredytowe do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem.

1. Bank nie posiada w portfelu ekspozycji podlegających ocenie zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych.
2. Bank nie stosuje technik ograniczania ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonego dla metody standardowej oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia funduszy własnych.

VIII. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym.

1. Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzaniu sprawozdania finansowego na dzień 31.12.2007 roku są zgodne z przepisami Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (z późniejszymi zmianami).

1) Wycena aktywów i pasywów na dzień bilansowy oraz w ciągu roku obrotowego, dokonywana jest według zasad określonych ustawą z uwzględnieniem przepisów w zakresie tworzenia rezerw na ryzyko w działalności bankowej oraz następujących ustaleń:

a) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – w momencie początkowego ujęcia wycenia się w wysokości ceny nabycia (łącznie z kosztami transakcji). W ciągu roku według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych,

b) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne, które nie są przeznaczone do obrotu – wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, która obejmuje również odsetki od należności, pomniejszone o odpisy z tytułu rezerw celowych, utraty wartości lub nieściągalności z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej,

c) udziały mniejszościowe w innych jednostkach – wg ceny nabycia pomniejszonej

d) wartości niematerialne i prawne w tym wartość firmy – według ceny nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz w szczególnych przypadkach o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia to wyceny dokonuje się wg ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego składnika lub wg wartości godziwej,

e) środki trwałe oraz środki trwałe w budowie – wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz w szczególnych przypadkach odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia to wyceny dokonuje się wg ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego składnika lub wg wartości godziwej,

f) pozostałe aktywa – wycenia się wg wartości nominalnej,

g) kapitały własne – wycenia się wg wartości nominalnej,

h) pozostałe pasywa - wycenia się wg wartości nominalnej,

i) pozycje pozabilansowe – wycenia się wg wartości nominalnej.

2) Kapitał własny wykazany w sprawozdaniu „Zestawienie zmian w kapitale własnym” jest prezentowany zgodnie z ustawą o rachunkowości.

3) Rachunek przepływów środków pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

4) Stawka podatku dochodowego w 2007 r. wynosiła 19 % podstawy opodatkowania, zgodnie z przepisami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 15 lutego 1992 r. (z późniejszymi zmianami),

2. Bank posiadał na dzień 31.12.2007 roku papiery wartościowe (akcje) , w/g poniższego zestawienia:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa (w zł)	Wartość rynkowa	Wartość godziwa (w zł)
1.	BPS	787 390,00	x	787 390,00
2.	BPS	100 000,00	x	100 000,00
3.	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie	60 000,00	x	60 000,00
4.	BPS	1 062 976,50	x	1 062 976,50
RAZEM		2 010 366,50	X	2 010 366,50

3. Bank nie dokonywał przeszacowań w 2007 roku, które miałyby wpływ na wielkość funduszy podstawowych lub uzupełniających.

IX. Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego.

1. Podstawowe założenia zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku.

1) Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego to możliwość spadku/wzrostu dochodów odsetkowych spowodowana przewidywanymi lub nieoczekiwanymi zmianami rynkowych stóp procentowych. Zasadniczo dotyczy zagrożenia zrealizowania wyniku odsetkowego, a tym samym odnosi się do aktywów i pasywów, a także potencjalnie do pozycji pozabilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

2) Celem polityki Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku oraz określenie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem metod zarządzania tym ryzykiem w celu eliminacji zagrożeń nierównomiernej reakcji (elastyczności) różnych pozycji bilansowych, a także dochodów i kosztów, co w konsekwencji ma utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych oraz wypracowania pożądanego wyniku finansowego.

3) Bank w zarządzaniu stopami procentowymi kieruje się następującymi zasadami:

- a) do pomiaru ryzyka stopy procentowej wykorzystuje metodę luki oraz metodę symulacji dochodu,
- b) badaniu podlega wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku,
- c) zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym oraz kontroli ryzyka opcji,
- d) Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez system limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów Banku.

- 4) Opcją występującą po stronie aktywów jest prawo spłaty zadłużenia przed terminem umownym bez stosowania sankcji ze strony Banku. Po stronie pasywnej natomiast z opcją mamy do czynienia w przypadku depozytów bez ustalonych terminów wymagalności (np. rachunki bieżące), gdzie klient ma możliwość wycofania depozytu bez stosowania sankcji ze strony banku czy też depozytów terminowych, w przypadku których klient ma możliwość wycofania depozytu przed terminem umownym lecz z zastosowaniem sankcji ze strony Banku, gdyż traci część naliczonych odsetek.
2. Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są co miesiąc Zarządowi Banku, co kwartał Radzie Nadzorczej Banku.
3. Bank przeprowadza scenariusze testów warunków skrajnych obejmujące równoległe przesunięcie krzywej dochodowości w górę i w dół o 200 punktów bazowych. Symulacja przeprowadzona dla aktywów i pasywów oprocentowanych na dzień 31.12.2007 r. wykazała:
  - 1) w przypadku spadku stóp procentowych możliwość spadku dochodów odsetkowych o 1 743,06 tys. zł.,
  - 2) w przypadku wzrostu stóp procentowych możliwość wzrostu dochodów odsetkowych o 345,59 tys. zł.

Dnia 15.07.2008 r.

Sporządził: Komitet Zarządzania Ryzykami
Główny Księgowy